

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.—

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nevrnjenih pism se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod

Upravišvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — V sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Inserati:

Enostop. petilvrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 „
za trikrat 9 „
za več kot trikrat 8 „
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Novo ministrstvo.

Novo leto, novo ministrstvo. V soboto zvečer smo prejeli z Dunaja poročilo, da je cesar imenoval za min. predsednika barona Gautscha, ministrom za notranje posle grofa Bylandt-Rheidt in voditeljem pravosodnega ministrstva sekcijskega šefa dr. Fr. Kleina. Izstopil je torej edini dr. pl. Körber in njegove tri portfelje so prevzeli novoimenovani ministri, ki so že znani po svojem delovanju iz prejšnjih let. Zadnje dni so razni listi prisojali Körberjevo dedščino poljedelskemu ministru grofu Buquoy, ki pa gotovo to veselje rad prepusti drugim rokam. Sicer so pa razni politiki že ob zadnjem zasedanju delegacij barona Gautscha pozdravljali kot Körberjevega naslednika.

Dr. Pavel baron Gautsch pl. Frankenthurn je bil rojen 26. svečana 1851. l. Leta 1874. je vstopil v naučno ministrstvo, l. 1881. je postal ravnatelj terezijanske akademije. Dne 5. novembra 1885 je bil imenovan ministrom za uk in bogočastje v Taaffejevem kabinetu, s katerim je odstopil 12. novembra 1893. Kakor znano, je baron Gautsch l. 1887. odstranil več srednjih šol, sicer pa se je prilagodil intencijam grofa Taaffeja. Pozneje je bil kurator Terezijanišča, l. 1895. bil poklican v gosposko zbornico in 30. sept. 1895 je zopet prevzel naučno ministrstvo v Badenijevem kabinetu.

Ko je moral grof Badeni dne 28. nov. 1897 odstopiti vsled nemške obstrukcije, je baron Gautsch bil pozvan, da sestavi novo vlado. Imel je izvršiti dve nalogi: napraviti premirje med Čehi in Nemci ter od ogrske vlade doseči za Avstrijo ugodnejšo pogodbo. Ni se mu posrečilo ne to, ne ono. V Pragi so znani nemiri onemogočili pravna pogajanja in baron Banffy, tedanji šef ogrske vlade, je odločno odklonil zvišanje ogrske kvote, kar je bil že obljubil grofu Badeniju. Dne 5. sušca 1898 je baron Gautsch odstopil, ko je še skoraj zadnji dan razveljavil znani Badenijevi jezikovni naredbi za Češko

in Moravsko ter izdal novi, s katerima je hotel ukrotiti nemško obstrukcijo ter svojemu nasledniku grofu Thunu olajšati posle. Leto pozneje je bil po smrti grofa Hohenwarta imenovan predsednikom najvišjega računskega dvora.

Grof Artur Bylandt-Rheidt, novi minister za notranje posle, je bil rojen 3. svečana 1854 in služil prvotno pri politični upravi na Moravskem. L. 1878. je bil poklican v naučno ministrstvo Dne 30. novembra 1897 je bil imenovan poljedelskim ministrom v Gautschevem kabinetu, dne 7. sušca 1898 naučnim ministrom v kabinetu grofa Thuna in je Cehom dovolil tehniko v Brnu. Dne 1. sušca 1900 je bil imenovan predsednikom senata pri upravnem sodišču extra statum in pozneje ces. namestnikom na Gor. Avstrijskem.

Dr. Frančišek Klein, novi voditelj pravosodnega ministrstva, je bil rojen l. 1854. Od l. 1879. do 1885. je bil advokatski koncipient in docent na dunajski univerzi. L. 1891. je bil poklican v pravosodno ministrstvo, kjer je izdelal načrt za civilno pravdni red in se proslavil kot strokovnjak prve vrste. Že l. 1897 je bil imenovan sek. šefom in tajnim svetnikom. Vsi ostali ministri so na cesarjevo željo ostali tudi v novem kabinetu: Grof Welsersheimb za dež. brambo, dr. vitez Hartel za uk in bogočastje, baron Call za trgovino, dr. pl. Wittek za železnice, dr. Kosel za finance, grof Buquoy za poljedelstvo, dr. Pieta minister za Galicijo, dr. Randa minister za Češko.

Baron Gautsch torej ni novinec na ministrskem sedežu. On pozna dobre in slabe strani avstrijskega parlamenta, ima izkušnje in pogled v zmedene parlamentarne razmere. Ker so trgovinske pogodbe malone končane in so izpremembe na ogrski pogodbi skoraj izključene, obrnil bode vso svojo skrb na notranjo politiko, da omogoči delavnost zbornice. Skoraj gotovo že v kratkem skliče voditelje raznih strank, da jim pojasni svoje namere in načrte. Morda še ta mesec skliče

državni zbor, da mu dovoli začasni proračun in potrebno državno posojilo, katere je proračunski odsek odrekel dr. pl. Körberju. Vsekakor treba počakati, katero pot ubere do cilja, ker soditi moremo le po dejstvih. Pač pa smemo že danes izraziti željo, da se mu posreči težavna naloga.

Dr. Stransky piše v novoletni številki svojega glasila: Körberjev naslednik more biti previden nasproti Nemcem, a ne sme razobesiti Gesslerjevega kloubuka z ozirom na češke zahteve. V tem je naš moralni uspeh, četudi negativen. Pa tudi v tem oziru se je izboljšala situacija za nas. Castno smemo opustiti obstrukcijo, imamo proste roke, da si zopet pridobimo politično veljavo v parlamentu. Ideja ravnopravnosti je prebavljivejša, nego privilegiji. Ako prične parlament delati brez nemškega „veto“, prosta bode tudi pot do pravičnosti.

Dr. Kramar je izjavil: Vsaj to upanje imam, da ponehajo in trige, ki so izpridile in otrovale politično življenje v Avstriji. Želeli je, da so si Čehi in Nemci lojalni nasprotniki. Saj je znana govorica: „Körber je Cehom nekaj obljubil, a nato obljubil Nemcem, da ne bode storil, kar je Cehom obljubil.“ Bile so že neznosne razmere. Nobene odkritosti, nič zaupnosti. Treba je lojalnosti, da se obrne na boljše. Baron Gautsch je korekten mož. Ako bar. Gautsch poreče nam ali Nemcem: Da ali ne, vedeli bomo istino. Kar bode novi min. predsednik obljubil, to bode storil, in že to je za stranke mnogo, da si uravnajo svojo taktiko. Program njegovega ne poznam in danes tudi ne smem govoriti o premembi češke taktike. O tem bode sklepal klub. Torej počakajmo.

„Politik“ piše: Ščit barona Gautscha je čist in neomadeževan. Pozabljena so nasprotja med Čehi in Gautschem iz Taaffejeve dobe. Upajmo, da baron Gautsch ne bode pobiral stopinj za Körberjem.

Ljubljanski občinski svet.

Izpremenjen sklep.

Občinski svetnik g. Velkavh predlaga nujno, naj se izpremeni sklep občinskega sveta, s katerim se je odrekla naprošena podpora 27. pešpolka za zgradbo strelišča za streljanje s sobnimi puškami in naj se dovoli za to zgradbo 500 kron s pripomočjo, da preidejo dotična dela, ki stanejo 900 kron, v last mestne občine. Obč. svetnik Prosenc je proti predlogu, ker poveljništvo 27. pešpolka ni vložilo nikake tozadevne prošnje in ne gre tekom 14 dni izpreminjati sklepov občinskega sveta. Kozak priporoča predlog, ker je vojaštvo velikega pomena za Ljubljano, tudi občinski svetnik Gorše toplo priporoča nujni predlog g. Velkavha ki končno obvelja.

Slovensko vseučilišče.

Občinski svetnik gosp. dr. Kušar nujno predlaga, naj mestno županstvo vloži prošnjo na osrednjo vlado, naj ustanovi slov. vseučilišče ali vsaj pravoslovno fakulteto v Ljubljani, ker je to nujno potrebno vsled nasilstev na Dunaju, Gradcu in Inomestu od strani nemških dijakov proti drugorodnim, zlasti slovenskim visokošolcem. Govornik je utemeljeval svoj predlog zlasti z ozirom na zadnje dogodke na Dunaju in v Gradcu, kjer so vsled brutalnega nemškega nasilstva odstranili vse nemške napise. Potreba slov. vseučilišča je tem večja, ker je ravno naš narod mnogo žrtvoval drugim in zlasti nemški narodnosti. Saj je bil n. pr. Deak Slovenec po rojstvu in Košut slovaškega pokoljenja, da ne govorimo o drugih Slovencih, ki so se proslavili pred svetom. Predlog g. Kušarja obvelja soglasno.

Proračun mestnega loterijskega posojila

in amortizacijskega zaklada tega posojila za l. 1905. je obč. svet odobril po poročilu obč. svetnika ravnatelja g. Senekoviča. Pokritje mestnega posojila ljubljanskega za l. 1905. je proračunjeno na 190.250 98, potrebsčina na 139.753,49 K, prebitek znaša 50.497,49 K. Proračun amortizacijskega zaklada loterijskega posojila pa izkazuje 1.108.225 67 K potrebsčine, pokritje je proračunjeno na 1.105.474 62 kron; nedostatek obrestij, ki se pokrije, je iz prebikov loterijskega posojila znaša 275.705 K.

LISTEK.

Malo življenje.

Spisal Mirceljub.

„Adolf, nikari ne bodi tak! Samo danes mi dovoli! Nikoli več ne bom sili. Tudi danes te ne bi prosila, pa mi je dejala Lenka, da je Blatnikova tako prehladna, da nikakor ne more peti alta. In danes je že glavna izkušnja za polnočnico. Veš, tisto bi radi peti, ki pričinja s samospvom:“

„Ko paseš pod hribom
sem svoje ovcé,
naenkrat zagledam
vse gaje svetlé.“

Adolf je molče upiral svoj pogled v šipo in z nohtom praskal po ledenih rožah, ki so cvele po vseh šipah. Zunaj pa je bila mrzla, a krasna zimska noč in neštevilne zvezde so žarele in migljale, kakor bi vabile in pozivale zemljane, naj povzdignejo misli in želje tja gori, odkoder je prišlo Detece, leglo v betlehemsko jaslice in prineslo mir izmučenim srcem.

„Saj dovoliš, kaj ne?“ se je oglasila vnovič prosilka, Staričeva Lindmila, sestra Adolfova.

„Mila, nikari me vendar ne nadleguj! Zdaj že pol leta nisi pela in vendar so prebili brez tebe. Pusti na miru te ljudi, kakor jih pustim jaz. Kaj imaš od tega, ako greš pomagat? „Aha, se je vendar udal in jo pustil“, bodo govorili in se nasmihevali. Ali ni najlepše, ako sva sama v topli sobici in se kaj pomeniva?“

„Vse prav, dragi brat. Ali vendar ne bodi hud, če te še enkrat prosim, prav lepo prosim: dovoli mi danes! Veš, da je moje največje veselje, če morem peti. In posebno zdaj o Božiču kar strpeti ne morem, če pomislim, da so zbrani pevci in pevke pri organistu in da pojo zopet one tolikanj mi drage pesmi. Ali ni bilo veliko lepše, ko sva obadva hodila na kor?“

„Takrat je bilo vse drugače. Tudi jaz sem bil srečen, kedar smo se naučili spet kakšno novo in smo jo zapeli brez vsake napake. Kaj je moral priti ta hinavec, ki se dela pobožnega in vnetega za cerkev, pa mu je samo za tiste krajcarje, ki jih je meni požrl!“

„Oh, Dolf, on ni kriv. Saj veš, da je g. župnik tako hotel.“

„Kaj sem jaz kakšen brezverec ali kaj?“ jo zavrne Adolf razdraženo in njegove

temne oči so jo zrlle tako grozno, da jo je kar streslo po životu. „Kdaj sem pa zabavljal čez vero“, je nadaljeval s skoro kričečim glasom. „Če imam pa drugačne politične nazore, če se oklepam stranke, ki nam hoče gmotno pomagati, — ali ni to pametno? In zaradi tega me mečejo iz cerkve!“

Mila je stala boječe pred razburjenim, razkačenim bratom. Bilo ji je tako nepopisno tesno in težko. Kaj je bilo njej za politiko in za vse strastne borbe! Bila je preprosto dekle, nežnočutna ženska, ki se ni zanimala za preporna vprašanja, radi katerih so divjali moški drug proti drugemu, ki jih niti razumela ni, pa je vendar morala trpeti radi njih. Plaho se ozre v brata in mu de s prosečim glasom:

„Adolf, ne govori o tem! Če se je g. župnik prenaagil, ne obsojaj za to Jan-kota. Pozabi in odpusti!“

„Seve, seve! Salonsko suknjo na se, pa cilindar na glavo, pa še bele rokavice, kaj ne, pa k Jankotu! Pa lepo ga naj nagovorim in celo poprosim, naj ne misli več na tiste — malenkosti! Pa še tebe naj mu ponudim za ženico — kaj ne! To bi bilo za te. O vem, kaj ti hodi po glavi!“

Rdečica je šinila dekletu v lice, ali ob enem so ji solze zalile oči. Obrnila se je v stran ter si z žepnim robcem sušila kaplje, ki so ji polzele na lice. Da se je nemilo dotaknil njene sladke skrivnosti, da ji je očital prijaznost do organista, to jo je zabolalo. Adolf pa, ki je srčno ljubil svojo sestro, je v istem hipu, ko jo je žalil, tudi že obžaloval svoje trdo govorjenje. Posebno ni mogel gledati njenih solza. Seveda mu zopet njegov ponos ni dopustil, da bi bil z blažjimi besedami popravil, kar je zakrivil. Vendar je hotel iz tega neprijetnega položaja. Zato je reče:

„Pa zakaj sploh moleduješ? Če hočeš iti, pojdi, jaz ti ne bom zapiral vrat.“

„O ne, Dolf,“ odvrne ona mirno pa odločno, „na ta način ostanem rajši doma. Da bi šla zoper tvojo voljo in bi mi ti morebiti kdaj očital, da se Jankotu vsiljujem, tega ne.“

„Jaz ti ne bom ničesar očital,“ odgovori kratko Adolf. Kedar je prišlo do kakih nasprotij med bratom in sestro in je Adolf z osornimi besedami užalostil sestro, jo je z enim milejšim, prijaznejšim izgovorjenim stavkom mogel zopet umiriti. Njegova izjava da ji ne bo ničesar očital, je bila sice

Druvo „Mercur“ je vložilo na občinski svet prošnjo za podporo. Svojo prošnjo je utemeljilo društvo z nepovoljnimi društvenim denarnim stanjem. Poročevalec gospod dr. Požar predlaga, naj se prošnja odkloni, a naj se nakupi 20 izvodov „Meničnega prava“, za kar naj se dovoli 50 K Obvelja.

Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani
se dovoli za dobo 10 let po 500 K s pogojem, da se podpora ustavi, ako se v tej dobi zgradi konvikt. Poročevalec g. dr. Požar.

Prošnja Gizele Glauberjeve
za privolilo bremen proste izločitve mestni občini prodanih in s 3 % nim državnim posojilom obremenjenih parcel od njene hišne posesti ob Vegovih ulicah se reši, kakor prosi prošilka, s pogojem, da plača 1. januarja ves zapadli znesek državnega 3 % potresnega posojila.

Proračun mestnega zaklada. — Zvišanje občinske doklade na 25 %.

Poročevalec obč. svetnik ravnatelj g. Senekovič naznani, da slika o proračunu letos ni tako jasna, kakor druga leta. Kaže se znaten primanjkljaj in da se za pokrije je potreba, da se poviša občinsko doklado na vse posredne davke, izvzemši osebno dohodarino od 20 na 25 %. Zvišala se je potrebščina uprave vobče, ker je bilo potreba zvišati plače uradnikom. Tudi uprava mestne imovine bo zahtevala večjih izdatkov. Potrebno je zvišati izdatke za ljubo naše kopališče in pretekla bo 1. 1905 tudi petletna zavarovalna doba in bo treba zopet plačati, oziroma podaljšati zavarovalnino. Ker se je toliko novih cest napravilo in se povsod zahteva škropljenje cest in olepševanje javnih sprehajališč, bodo tudi vedno rasle potrebščine za ceste, ulice, trge in sprehajališča. Tudi zdravstvene in blagotvorne zadeve zahtevajo vedno večje pokritje. Ubožnemu zakladu bomo morali vedno več prispevati in bo tudi zahteval vedno večjih žrtev, ker je število novih mestnih občanov vedno večje. Nadalje se vedno več zahteva za šolstvo, znanost in umetnost. In za šolstvo bomo morali plačevati vedno več. Dosedaj smo lepšali mesto, sedaj pa bomo morali skrbeti za kulturni razvoj. Že sedaj je potrebno, da mislimo na zgradbo dveh ljudskih šol, na zgradbo strokovne šole in novo poslopje višje dekliške šole. Mnogo se toži, da se zlasti naša ženska mladina ponemčuje po nemških izobraževaliških Vzrok je pač, ker n. pr. naša višja dekliška šola nima pripravnih prostorov. V sedanjih mestnih šolah so prenapolnjeni vsi razredi, tako da se je za II. mestno šolo moralo najeti stanovanje izven šolskega poslopja. Da se uredi varčno gospodarstvo, bo finančni odsek predlagal, naj se predlogi v občinskem svetu, predno jih odobri občinski svet, predlože finančnemu odseku, da določi potrebno pokritje. Mnogo se je čulo, kako spraviti v ravnotežje proračun, ne da bi se povišale občinske doklade. Mislilo se je, da bi ne bilo treba zvišati doklad, ako bi se bila sprejela kanalska predloga, povišala gostščina, vpeljala šolska doklada. A finančni odsek vsega tega ni predlagal, ker bi za to bilo treba deželnozborskega sklepa, a ker deželni zbor ne zboruje, zato teh predlogov

načrti odsek ni predlagal. Ne preostaja drugega, kakor zvišati občinsko doklado, ki je itak, po mnenju g. poročevalca, v Ljubljani nizka dovolj. Poročevalec pravi: Iz poročil deželnega zbora razvidimo, da je veliko kmečkih občin prešlo celo za 150 % občinske doklado na direktne državne davke. Magistrat je poprašal o višini občinskih davkov v Brnu, Celovcu, Dunaju, Gorici, Gradcu, Inomostu, Opavi, Pragi in Solnogradu. Iz poročil je razvidno, da je Solnograd najbolj, a Ljubljana najmanj obremenjena z občinskimi dokladi. Ako tudi povišamo občinsko doklado na 30 %, bo Ljubljana po višini davka šele na drugem mestu, a s 25 % bo še vedno imela najnižji davek med mesti v Avstriji. Ker se k splošni razpravi nihče ne oglasi, se prične podrobna proračunska razprava.

Uprava v obče.

Funkcijske pristojbine županu Ivanu Hribarju in okrajnemu načelniku Franu Črnogoju sta za 1. 1905 proračunjeni na 7280 K plače uradnikom 102.833 K, stroški za redarstvo 68.001 K, plače slugom 16.540 K; deputati in druge potrebščine 11.740 K, nagrade in podpore 3600 K, pokojnine in miloščine, vzgojni doneski otrok bivših mestnih uslužbencev ter pogrebni stroški 28.747 kron. Pisarniške in uradne potrebščine 22.472 K, potni stroški 3042 K, nočne patrulje in talije 600 K, oskrbovanje jetnikov in potrebščine po ječah 1030 K, razni upravni troški 2000 K, dispozični fond 3000 K, naročnina za telefon 610 K, prevažanje odgoncev in jetnikov ter priprava za prostovoljno gasilno društvo 3400 K, vrtnarstvo in gozdarstvo 5070 K. Pokritje pri tej postavki je proračunjeno na 13.252 K in znaša primanjkljaj 266.733 kron.

Poslopja in zemljišča.

Poročevalec je predlagal črtanje proračunske postavke za vzdrževanje telefona in električnih zvoncev v magistratnih poslopih L. Bäckerju v znesku 100 K, kar je obveljalo. Glede Kolezije se oglasi obč. svetnik ravnatelj g. S. u b i c in predlaga, naj bi se z ozirom nato, ker Kolezija toliko stane, dobilo človeka, ki bi to kopel za dolgo vrsto let morebiti 10 ali 15 let najel. Ker manjka v Ljubljani javnih kopališč, bi kazalo, da se naredi novo kopališče ob desnem ali levem bregu Ljubljanice. Koncesija naj bi se dela kakemu podjetnemu človeku. Podžupan g. dr. vitez B l e i w e i s je proti predlogu. Taka stvar je ako draga in mi nimamo denarja, a podjetnik se bo tudi težko dobil. V Ljubljani so pa tudi jako neugodne vremenske razmere za kopanje. Občinski svetnik gospod K o z a k toži, da so kabine v Koleziji take, kakor rešeto. G. dr. P o ž a r je mnenja naj bi se glede Kolezije dobilo energičnega človeka. Končno sta obveljala predloga g. ravnatelja S u b i c a. Potrebščina pri tej točki znaša 32.161 K, kar se odobri. Stroški o vrednostnih papirjih so proračunjeni na 3774 K, za mestne davščine 1685 K, za podtursko graščino 12.318 K. Skupna potrebščina znaša 49.538 K. Dohodki poslopij so proračunjeni na 6446, od zemljišč 3452, najemščina od bolnišnice za silo na 980, od skupil za material in rekvizite 861 in ostali prejemki na 1784 K. Od javnega sveta na Trnovskem pristanu se zviša g. Jelovšku najemnina od 200 na 400 K. Dohodki „Mestnega doma“ so proračunjeni na 3010 K. Ob tej priliki želi g. podžupan, naj se od društev za porabo dvorane v „Mestnem domu“ več zahteva, kakor do sedaj. Župan nasprotuje temu nasvetu, češ, ako se od dvorane več

zahteva, ne bo služila svojemu namenu. Poročevalec g. S e n e k o v i č je rekel, da je o tej stvari finančni odsek molčal, ker je s svojimi tožadnimi predlogi lani pogorel. Dohodki vrednostnih papirjev so proračunjeni na 2252 K, mestne davščine na 681.684 K, dohodki podturske graščine na 10.591 K.

Ceste, ulice, trgi in sprehajališča.

Poprava in vzdrževanje 56.430, čiščenje mesta 35.500 in razsvetljava mesta 39.000 K, skupno 130.930 K, pokritje pa na 671.722, primanjkljaj torej znaša 63.758 K.

Zdravstvene in blagotvorne zadeve.

Ob tej postavki je tožil g. poročevalec, da se ljudska kopelj vedno manj rabi. Skupna potrebščina se je proračunala na 92.741, pokritje znaša 8419, je torej primanjkljaj 84.232 K.

Šolstvo, znanost in umetnost.

Za šolstvo znaša potrebščina 115.234, pokritje 26.825, torej primanjkljaj 88.409 K.

Vojaška nastanitev.

Potrebščina 2740 K, pokritje 3522 K; izkazuje prebitok 782 K.

Raznoterosti.

Prostovoljnemu gasilnemu društvu se dovoli 2000, čuvajema na Gradu po 720 K, drugi troški so proračunjeni na 4440, pokritje pa na 630 K, torej primanjkljaj 3810 K.

Izredna potrebščina. — Zanimiva debata.

Amortizovanje in obrestovanje je proračuneno na 119.417 K, povračila potresnega posojila 49.500 K, druge izredne potrebščine 82.016 K, skupno 250.933 K, pokritje pa 95.894 K, torej primanjkljaj 155.039 K. Ob tej priliki je predlagal občinski svetnik dr. Triller, naj se črta postavka 1000 kron za morebitno gradnjo cerkve na barji (šesti rok). Predlagatelj pravi: Preveč sem svobodomiseln, da bi odrekal cerkvi, kar ji pripada. Ne vodijo me k temu predlogu nobeni tendenčni razlogi. Pred šestimi leti se je sklenilo na prošnjo knezoškofjskega ordinarijata v seji občinskega sveta dne 28. novembra 1898, naj se za morebitno gradnjo cerkve na barju nalaga skozi deset let vsako leto 1000 kron. Takrat je nas vodilo mnenje, da se zdi prevzvišenemu knezoškofu cerkev na barju potrebna. Sestletna izkušnja kaže, da cerkev na barju ni potrebna. Noben korak se ni storil, da bi se bila cerkev zgradila. Zdelo se je našemu presvitemu potrebno, stotisoče zaidati v nepotrebne škofove zavode. Saj moramo štediti zase. Občinski svet ima pravico, leta 1908 razpolagati s svoto, a prišli bodo s prošnjo, naj se desetletni rok podaljša. Zamerili se bomo tako ali tako. Mi pa imamo nujne potrebe in imamo povod, da prekličemo dotični sklep. Zlasti dve zadevi sta mi na srcu: Javna knjižnica in čitalnica, pa promet s tujci. Premalo delamo reklame za našo slikovito prestolnico. Dežela ne stori ničesar. Polovico dosedaj nabranega fonda 2500 kron naj se porabi za ustanovitev javne knjižnice, polovico pa za pospeševanje prometa s tujci.

Občinski svetnik gosp. dr. K u š a r se pridruži mnenju g. dr. Trillerja. Pravi, da bi bila cerkev na barju jako draga, ker bi se jo moralo zidati na kolih. Sploh pa imamo v Ljubljani dovolj cerkva in tudi barjani nimajo daleč v cerkev. Saj imajo blizu Rudnik, sedaj še salezijansko kapelo in čez Ljubljano so hitro v trnovski cerkvi. Kdo bo pa skrbel barjanom, če dobe cerkev, za župnika in kaplana. Ker knezoškofjski ordinarijat nikakih korakov za cerkev ne stori, s tem dokazuje, da cerkve ni potreba. Cemu bi bil občinski svet bolj papeški, kakor knezoškof sam.

Gospod L e n č e se čudi, da je danes tako nasprotstvo proti cerkvi na barju, ko pred šestimi leti ni bilo nikakega ugovora. Celo dr. Tavčar je bil za predlog.

Gosp. P r e d o v i č pravi, da je boljše dati denar za cerkev, kakor za kako drugo stvar, če je še tako dobra. Tudi obč. svetnik g. K o z a k je proti dr. Trillerjevemu predlogu.

Občinski svetnik g. p l. T r n k o c z y izjavi, da ne bo glasoval ne za ne proti.

Gospod župan vzame na znanje to izjavo, da se g. Trnkoczy kot drugoverec ne udeleži glasovanja.

Dr. Triller še enkrat naglašuje, da njegov predlog ni imel tendenčnega namena. Če bo na barju zidana cerkev, bomo že kaj storili. Poročevalec Senekovič odločno vzdržuje svoj predlog proti g. dr. Trillerju, ker je cerkev na barju potrebna že z ozirom na barjansko šolo. G. dr. Triller je velik prijatelj javne knjižnice in jaz tudi deloma. A za 2, 3 ali 4 tisoče kron ne bomo kaj storili. Rajši zidajmo šole, če bomo imeli denar. Pustimo ljudske knjižnice, dokler nimamo denarja. Če danes sprejmete predlog dr. Trillerja, bo zopet čisto brez potrebe hrup. Pri glasovanju je g. dr. Trillerjev predlog pro-

padel. G. dr. Tavčar je pri postanku za zboljšanje mestnih avnikov želel, naj bi se ne gnojili s smetmi. Obč. svetnik Turk je pa predlagal, naj se za zboljšanje mestnih travnikov postavi mesto 1700 kron 4000 kron in naj se gnojé z umetnimi gnojili. Pri glasovanju je bil predlog g. Turka odklonjen.

Graja mestnim delavcem.

Obč. svetnik g. Lenč predlaga, naj se dela za gospodarsko poslopje v mestni jami razpiše. G. župan pravi, da se bo to zgodilo. Ob tej priliki je rekel g. župan: Ne morem izreči dosti graje, da velika večina mestnih delavcev tako zanikrno opravlja svoje delo. Obč. sv. je nato odobril proračun zaklada „mestne imovine“, ki izkazuje končno 7977 kron primanjkljaja, in odobril tudi jogglasno predlog o zvišanju obč. doklade od 20 na 25 % in sklenil, da se vsak predlog, ki bo potreboval denarnega pokritja, prej odkaže finančnemu odseku.

Oddaja mestne vožnje v troletju 1905-07.

Za odvažanje snega so vložili prošnje Vrhove, Plankar, Marout in Turk. Vožnja se je oddala najcenejšemu ponudniku gosp. Turku.

Novoletno voščilo g. župana.

G. župan omenja, da hoče biti kratek z ozirom na dolgo sejo. Pripomni, da se je delokrog občinskega poslovanja omejil, kar kaže, da smo preboleli posledice potresne dobe. L. 1903. smo imeli 24, a letos 20 sej in tudi število vlog se je zmanjšalo za 1900. Občinski svet je preteklo leto zlasti deloval v zdravstvenem oziru. Rešilo se je vprašanje o novem pokopališču in se zgradilo jako veliko kanalov. Olepševalna dela so se nadaljevala, kar dokazuje park pred justično palačo. Prihodnje leto bosta padli Majerjeva in Sifrerjeva hiša, tako dobimo nov lep, velik trg, kjer bo, kakor upam, tudi stal spomenik Prešernov. Tudi vprašanje o cesarjevem spomeniku bo najbrže rešeno prihodnje leto in bo stal spomenik najbrže v parku pred justično palačo. Občinski svet je imel priliko se večkrat pečati z vprašanjem o podražanju živil. Upam, da se bo rešilo to vprašanje ugodno, in ako ne, bomo storili prihodnje leto ostrejšje korake. Hčerka mestne občine „Mestna hranilnica“ se preseli in upam, da se njen delokrog razširi še bolj. Upam, da bo v 3 ali 4 letih že omogočeno, da bo prispevala „Mestna hranilnica“ k občinski upravi, kakor bosta tudi elektrarna in vodovod donasala vedno več.

Žal, da se „Mestna hranilnica“ ni ustanovila že prej. Upam, da bomo v dobi 4. ali 5. let lahko znižali občinsko doklado, katero so povzročili večji stroški za vzdrževanje slov gledališča, ker deželni zbor ne deluje. Obč. svet ljubljanski je večkrat dvignil svoj glas za slov. vseučilišče in dal iniciativo za obrambo pravice slovenščine na drž. železnicah. Župan se je končno spomnil še sokolske slavnosti in pa sedemdesetletnice podžupaneve in končno voščil vsem svojim soimšljenikom in nasprotnikom ne gledé na narodnost mesta Ljubljane veselo novo leto.

G. podžupan dr. vitez Bleiweis se je zahvalil na čestitki in v imenu gg. obč. svetnikov voščil g. županu, kot najmarljivejšemu članu obč. sveta srečno novo leto.

Rusko-japonska vojska.

Izpred Port Arturja.

„Daily Telegraph“ poroča iz Čifua 29. dec.: Sel, ki je zvečer došel iz Daljnega, poroča, da so Japonci postavili na zavzete postojanke 8 topov, ki obvladujejo postojanke severno od Išana. Ko so Japonci postavljali svoje topove, so streljali Rusi. Novi del Port Arturja, ki ga je uničil bombardement, so Rusi zapustili. Japonci pa ga še niso zasedli, ker se boje, da bi ne bil podminiran. Japonci obstreljavajo mesto po noči, v svetlih nočeh pa ogenj ustavijo, da ne izdajo svojih postojank. Veliko bolnišnic so vsled obstreljevanja preložili. Ceste v mestu so pod sneženo odejo. Ruski vojaki so gorko opravljeni. Pred Port Arturjem se sedaj nahajajo štiri rušilci torpodovk v dobrem stanju.

Fort Sunsušan — padel.

„Morning Post“ poroča iz Šangaja 31. decembra p. l.: Japonci so skoraj dovršili podzemsko mine proti fortu Sunsušanu pri Port Arturju ter se sedaj pripravljajo, da razstrelijo sprednje zidove utrdbe. Naskok na utrdbo se bo najbrž vršil v nekoliko dneh.

Iz Tokia poročajo 1. t. m.: Japonci so vzeli utrdbo Sunsušan, ko so eksplodirale mine. Pri tem je bilo podstutih mnogo Rusov. Nadalje so vzeli Japonci utrdbo H in novo utrdbo Paulunšan.

Sunsušan je najbrže zadnja utrdba, ki brani na severozhodu Nogijevim četam prodirati proti središču trdnjave; če je ta utrdba res padla, potem stoje Japonci direktno pred Prepelčjo goro, Orlovo goro in Zlato goro. V očigled uspehom, ki

kratka, a njegov glas je bil voljan, mehak. In ko je dvignila k njemu svoj pogled, so ji sijale njegove oči svetlejše, jasnejše. Ni je več plašila ona tema, iz katere švigajo le sem pa tja uničujoči bliski, ki jemljejo vid. Stopi tik njega k oknu, mu pogleda naravnost v oči in ga ljubeznjivo poprosi:

„In ne boš jezen, če grem? Adolf govori odkrito!“

„Kako si sitna,“ jo pokara in rahlo odvijje njeno roko, ki mu jo je bila položila okoli vrata.

„Res ne boš hud?“ ga popraša vnovič. Obraz se ji je jasnili in srce ji je udarjalo hitreje, ko je spoznala da se brat ne ustavlja več tako, kakor izpočetka.

„Ce rečem, da ne! Še spremim te do hiše,“ odgovori Adolf in dobrovoljen smeh mu leže okrog usten. Njegov dobri angelj je pregnal mračnega duha nevolje in mu šepetal: „Ne odreci svoji dobri sestri, privošči ji veselje, ne skali ji čiste radosti!“

„Kako si dober“, vzklikne dekle, se oklene z obema rokama bratovega vratu ter ga poljubi na čelo. Potem pa odskoči in zbeži kakor lahkonoga srna v sosedno sobo ter se vrne zavita v široko, volneno ruto. Adolf je bil med tem oblekel težak havelok, potisnil na glavo kučmo in nataknil okavice. Ko stopita na plano, ga prime

Ljudmila pod pazduho in oba odkorakata proti hiši, v kateri je stanoval organist. Že iz daleč sta čula znane glasove, ki so prihajali iz sobe, v kateri je učil organist svoje pevce in pevke.

„Le Jankota mi preveč ne gledaj,“ podraži Adolf sestro, ki zbeži brez odgovora v hišo.

Adolf odkoraka naprej in že hoče zaviti v bližnjo gostilnico, ko začuje glas svoje sestre, ki je pela solo, začetek božične pesmi. Noga mu zastane; postoji in posluša. Srce mu ne da v gostilno; vrne se proti hiši, iz katere so se razlegale miloglasne pesmi v lepo noč, in hodi ob hiši gori in doli. Kako čudno mu je pri srcu! Pred dušno oko mu priplavajo tisti lepi časi, ko je živel s sestro zadovoljen, srečen, vesel življenja. Živel je še stari nadučitelj, ki je bil obenem organist, in Adolf in Ljudmila sta bila glavna stebra cerkvenega zbora. Otroško vesel je bil Starič vselej, kedar so se naučili kako novo pesem in jo zapeli tako lepo, da so ljudje obračali glave in se ozirali gori na kor. Po maši pa so žene in možaki kar zavidno gledali Adolfa in Ljudmilo, ko sta šla skupaj iz cerkve.

(Dalje prih.)